

Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων

Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

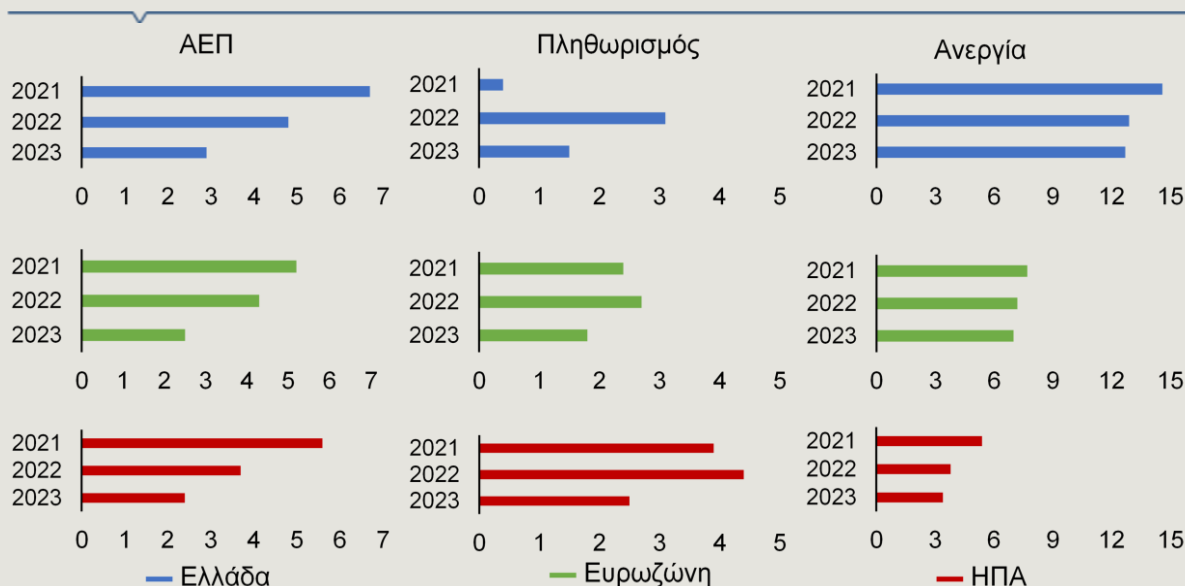
Η Οικονομία το 2022: Προκλήσεις, Ευκαιρίες και Κίνδυνοι

Το 2022, η ελληνική και η παγκόσμια οικονομία αναμένεται να εισέλθουν στην τελική φάση της διαδικασίας επανόδου σε μία νέα μορφή κανονικότητας με πολλά, ωστόσο, διακριτά χαρακτηριστικά. Η δυναμική ανάκαμψη των οικονομιών, το 2021, οδήγησε ήδη αρκετές χώρες, μεταξύ των οποίων και την Ελλάδα, σε υψηλότερο βαθμό ανάκτηση των απωλειών της πανδημικής, υφειστικής διαταραχής, σε όρους ακαθάριστου εγχωρίου προϊόντος. Η διαδικασία διαμόρφωσης, όμως, του μεταπανδημικού περιβάλλοντος χαρακτηρίζεται διεθνώς από νέες προκλήσεις. Η νέα κανονικότητα αναμένεται να έχει ως βασικό δομικό στοιχείο τον υψηλό βαθμό αβεβαιότητας, καθώς η πανδημία είτε επιτάχυνε τεκτονικές αλλαγές που αναμένονταν να λάβουν χώρα μεταγενέστερα, είτε πυροδότησε κινδύνους -αλλά και ανέδειξε σημαντικές ευκαιρίες- για την παγκόσμια και την ελληνική οικονομία. Οι βασικές αβεβαιότητες για το νέο έτος είναι παγκόσμιας κλίμακας και συνδέονται αφενός, με τη μετάλλαξη Omicron και την εξέλιξη της πανδημίας και αφετέρου, με την πορεία του πληθωριστικού φαινομένου και ιδιαίτερα την αύξηση των τιμών της ενέργειας.

Η εμφάνιση της νέας μετάλλαξης επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η πανδημία Covid-19 εξακολουθεί να αποτελεί τον μεγαλύτερο κίνδυνο για την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη. Ορισμένες χώρες υποχρεώνονται να εισάγουν εκ νέου περιοριστικά μέτρα, προκειμένου να μετριαστεί η διασπορά της νέας μετάλλαξης. Παρά την αυξανόμενη προσαρμοστικότητα των οικονομιών στα περιοριστικά μέτρα, η εξέλιξη αυτή βραχυπρόθεσμα μπορεί να επιβραδύνει, σε κάποιο βαθμό, την οικονομική δραστηριότητα ιδιαίτερα των χωρών που είναι ευάλωτες σε διαταραχές της διεθνούς ζήτησης. Αντισταθμιστικό ρόλο σε αυτή την εξέλιξη αναμένεται να διαδραματίσει η διάθεση νέων φαρμάκων και η διεύρυνση της εμβολιαστικής κάλυψης που θα συμβάλλουν στη βαθμιαία εξασθένιση της πανδημίας εντός του 2022, κυρίως, όμως, στις ανεπτυγμένες χώρες όπου τα εμβολιαστικά προγράμματα λαμβάνουν χώρα ταχύτερα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

Προβλέψεις ΟΟΣΑ για ΑΕΠ, Πληθωρισμό (ετήσιες % μεταβολές) και Ποσοστό Ανεργίας σε Ελλάδα, Ευρωζώνη και ΗΠΑ

Πηγή: ΟΟΣΑ

Ο πληθωρισμός, τον Νοέμβριο, σε αρκετές χώρες, καταγράφει ιστορικά υψηλά πολλών ετών. Οι πιέσεις αυτές συνδέονται με τη ραγδαία αύξηση των τιμών της ενέργειας και της αναντιστοιχίας μεταξύ της αυξημένης ζήτησης και της αδύναμης προσφοράς, λόγω των δυσχερειών που επέφερε η πανδημία στις εφοδιαστικές αλυσίδες. Στην Ελλάδα, το πληθωριστικό φαινόμενο εξελίσσεται με μικρή καθυστέρηση και ελαφρώς μικρότερη ένταση σε σύγκριση με την Ευρωζώνη (Ευρωζώνη: Σεπτέμβριος 3,4%, Οκτώβριος 4,1%, Νοέμβριος 4,9%, Ελλάδα: Σεπτέμβριος 1,9%, Οκτώβριος 2,8%, Νοέμβριος 4%). Όπως παρατηρείται στο Γράφημα 1, ο μέσος πληθωρισμός του 2021, στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ, εκτιμάται ότι ήταν πολύ χαμηλότερος συγκριτικά με την Ευρώπη και τις ΗΠΑ, καθώς τους πρώτους μήνες του έτους διατηρήθηκε σε αρνητικό έδαφος.

Η αντιμετώπιση των πληθωριστικών πιέσεων θεωρείται μείζονος σημασίας, καθώς η άνοδος του επιπέδου τιμών σε βασικά προϊόντα και κυρίως στην ενέργεια επιβαρύνει σημαντικά τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς, συμπιέζοντας εν τέλει την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών. Ωστόσο, η συσσώρευση αποταμιεύσεων, το προηγούμενο διάστημα, καθώς και οι φορολογικές ελαφρύνσεις και οι μεταβιβάσεις (π.χ. η επιδότηση ηλεκτρικής ενέργειας και πετρελαίου θέρμανσης για τη χειμερινή περίοδο 2021-2022) αντισταθμίζουν, εν μέρει, την αρνητική επίπτωση των πληθωριστικών πιέσεων στο διαθέσιμο εισόδημα και συνεπώς στην κατανάλωση. Στο μεσοχρόνιο ορίζοντα, πρόσθετη αιτία ανησυχίας είναι η πιθανότητα πρόκλησης δευτερογενών επιδράσεων που θα έθετε σε κίνηση μία σπειροειδή εξέλιξη τιμών-μισθών, ένα φαινόμενο που επικρατούσε στη χώρα μας σε προηγούμενες δεκαετίες. Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι κεντρικές τράπεζες των χωρών επιδιώκουν, στην τρέχουσα συγκυρία, να επιλέξουν την κατάλληλη νομισματική πολιτική, ώστε να συμβιβάσουν τη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης και έναν έντονο πληθωρισμό, ώστε να μην υπερβαίνει τον στόχο που έχουν θέσει. Η ΕΚΤ εκτιμά πως θα υπάρξει σταδιακή εξομάλυνση των τιμών ενέργειας σταδιακά κατά το 2022 (Ch. Lagarde, ΕΚΤ, Συνέντευξη Τύπου 16.12.2021).

Εκτός των παραπάνω προκλήσεων, η νέα χρονιά μπορεί να αναδείξει και σημαντικές ευκαιρίες για την Ελλάδα. Η ταχεία και ισχυρή ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας, το 2021, οδήγησε στην ανάκτηση μεγάλου μέρους των απωλειών που προκάλεσε η υφιστάμενη διαταραχή του προηγούμενου έτους. Τούτο οφείλεται, κυρίως, στην καλύτερη του αναμενομένου επίδοση των εξαγωγών υπηρεσιών, λόγω της αξιοσημείωτης ανάκαμψης του τουρισμού και της ισχυρής αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης. Το 2022, το μίγμα της οικονομικής μεγέθυνσης αναμένεται να διαφοροποιηθεί ελαφρώς, με μεγαλύτερη συμμετοχή των επενδύσεων, ούτως ώστε η νέα χρονιά να αποτελέσει σημείο καμπής στην προσπάθεια κάλυψης του επενδυτικού κενού που δημιουργήθηκε κατά τη μακρά ύφεση που ακολούθησε την κρίση χρέους το 2010. Προς αυτήν την κατεύθυνση, η ενεργοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά την οικονομική δραστηριότητα, μέσω επενδυτικών προγραμμάτων και μόχλευσης από το τραπεζικό σύστημα.

Επιπλέον, καθοριστικής σημασίας στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων είναι η βελτίωση του αξιόχρεου της ελληνικής οικονομίας από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης και η μείωση της απόκλισης από την επενδυτική βαθμίδα. Ο στόχος αυτός είναι εφικτός, αφού οι ιδιαίτερα ισχυροί ρυθμοί μεγέθυνσης σε ονομαστικούς όρους, σε συνδυασμό με τις χαμηλές ονομαστικές πληρωμές τόκων, θα οδηγήσουν τον λόγο χρέους προς ΑΕΠ σε πτωτική πορεία. Η πρόσφατη διεύρυνση από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) του χρονικού ορίζοντα επανεπένδυσης σε ελληνικούς τίτλους, μετά το τέλος του έκτακτου προγράμματος αγοράς περιουσιακών στοιχείων τον προσεχή Μάρτιο, δύναται να διασφαλίσει τη διατήρηση ευνοϊκών συνθηκών ρευστότητας στο μεσοδιάστημα, μέχρι την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, από τη χώρα μας. Παράλληλα, αποτελεί ένα ισχυρό, διπλό μήνυμα για τις χρηματοοικονομικές αγορές. Πρώτον, ότι δεν θα δημιουργηθούν εκ νέου συνθήκες που θα οδηγήσουν σε άνοδο του κόστους δανεισμού της χώρας και δεύτερον, ότι εμπράκτως επιβραβεύεται η πρόοδος της Ελλάδας στο πεδίο του μεταρρυθμιστικού προγράμματος. Η ανωτέρω εξέλιξη, σε συνδυασμό με τη μεγάλη συμμετοχή της χώρας μας στα διαθέσιμα κεφάλαια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ενισχύουν την εικόνα της ελληνικής οικονομίας, ως ελκυστικού προορισμού άμεσων ξένων επενδύσεων.

Μετά το ξέσπασμα της πανδημίας, οι κυβερνήσεις, παγκοσμίως, υιοθέτησαν πρωτοφανή -σε έκταση- μέτρα στήριξης των οικονομιών τους και ιδιαίτερα της απασχόλησης. Η σταδιακή απόσυρση των μέτρων δημοσιονομικής στήριξης αναμένεται να συνεχιστεί εντός του 2022, επιφυλάσσοντας αρκετούς κινδύνους και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις ανάγκες του κάθε κλάδου και τον βαθμό στον οποίο έχει πληγεί από την πανδημία. Επιπροσθέτως, η ανάγκη κοινωνικής αποστασιοποίησης ενίσχυσε έτι περαιτέρω τον ψηφιακό μετασχηματισμό των οικονομιών σε πολλούς κλάδους της οικονομίας. Ο ρυθμός υιοθέτησης της τεχνολογίας αναμένεται να διατηρηθεί αμείωτος και ενδεχομένως να επιταχυνθεί σε ορισμένους κλάδους, με αποτέλεσμα ένα μεγάλο μέρος των υφιστάμενων θέσεων εργασίας να αλλάξει σημαντικά ως προς τον τρόπο με τον οποίο εκτελούνται, υπό την έννοια ότι μπορεί να αυτοματοποιηθεί μέρος των καθηκόντων τους, ή να προκύψουν νέα ("The Future of Jobs Report 2020", World Economic Forum, Οκτώβριος 2020). Αξίζει, ωστόσο, να σημειωθεί ότι η εξέλιξη της τεχνολογίας αναμένεται να οδηγήσει και στη δημιουργία νέων αντικειμένων εργασίας που σχετίζονται, πρωτίστως, με την τεχνολογία (βλ.

[Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων της 29.1.2021](#)). Κατά συνέπεια, οι κυβερνήσεις και οι επιχειρήσεις καλούνται να υιοθετήσουν πολιτικές επανεκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού, με σκοπό την απόκτηση νέων δεξιοτήτων. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι η επιταχυνόμενη εξάρτηση από την ψηφιοποίηση καθιστά τις οικονομίες πιο ευάλωτες σε κυβερνοεπιθέσεις και, συνεπώς, η κυβερνοασφάλεια αποτελεί ύψιστης σημασίας προτεραιότητα για τις κυβερνήσεις και τις επιχειρήσεις.

Παράλληλα, αρκετές από τις αναμενόμενες εξελίξεις στο διεθνές περιβάλλον, το 2022, θα είναι καθοριστικής σημασίας για τη χώρα μας. Συγκεκριμένα:

Πρώτον, οι πολιτικές εξελίξεις σε ευρωπαϊκές χώρες. Τον Ιανουάριο και τον Απρίλιο, διεξάγονται οι προεδρικές εκλογές στην Ιταλία και την Γαλλία, αντίστοιχα. Τα αποτελέσματα αυτών των εκλογικών αναμετρήσεων, σε συνδυασμό με τον πολιτικό βηματισμό που θα αποκτήσει ο νέος κυβερνητικός συνασπισμός στην Γερμανία, θα διαμορφώσουν τις τάσεις εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επί μίας σειράς σημαντικών ζητημάτων. Αναφέρεται, χαρακτηριστικά, η ανάγκη αναθεώρησης των υφιστάμενων δημοσιονομικών κανόνων, η διαβούλευση για τους οποίους έχει ήδη εκκινήσει, καθώς η παρούσα μορφή τους θεωρείται παρωχημένη, έναντι των νέων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί, ιδιαίτερα με την πανδημία. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι για χώρες με υψηλό λόγο χρέους προς ΑΕΠ, η χαλάρωση των δημοσιονομικών κανόνων πρέπει να είναι συμβατή με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του χρέους της κάθε χώρας.

Δεύτερον, η επιβράδυνση της οικονομίας της Κίνας, που συνδέεται μεταξύ άλλων με την κρίση ρευστότητας του κατασκευαστικού ομίλου Evergrande, έχει συμπαρασύρει σε γενική κρίση την κινεζική αγορά ακινήτων. Επιπλέον, οι ελλείψεις ηλεκτρικού ρεύματος, που παρατηρήθηκαν τους τελευταίους μήνες, οι οποίες επιβράδυναν τη βιομηχανική παραγωγή, υπονομεύουν τις αναπτυξιακές προοπτικές της Κίνας.

Τρίτον, ο γεωπολιτικός ανταγωνισμός των ΗΠΑ και της Κίνας, σε διάφορα πεδία (εμπορικό, τεχνολογικό), ενδέχεται να οδηγήσει σε αύξηση των πολιτικών προστατευτισμού (π.χ. αύξηση δασμών), επηρεάζοντας αρνητικά τη λειτουργία του ελεύθερου εμπορίου και της οικονομικής δραστηριότητας παγκοσμίως. Οι σχέσεις των δύο κρατών θα μπορούσαν να επιδεινωθούν ραγδαία, σε ενδεχόμενη όξυνση των εντάσεων μεταξύ Κίνας και Ταϊβάν. Παράλληλα, εστίες γεωπολιτικών αναταραχών υπάρχουν σε διάφορες περιοχές του πλανήτη, η όξυνση των οποίων θα μπορούσε να έχει δυσμενείς οικονομικές συνέπειες, λόγω της έντονης αλληλεπίδρασης των οικονομιών. Για παράδειγμα, η κλιμάκωση των ήδη τεταμένων σχέσεων μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς την τροφοδοσία των εξαρτώμενων από το ρωσικό φυσικό αέριο ευρωπαϊκών κρατών. Η εξέλιξη αυτή δύναται να οδηγήσει σε αύξηση των -ήδη υψηλών- τιμών του φυσικού αερίου, τροφοδοτώντας περαιτέρω τις πληθωριστικές πιέσεις στην Ευρώπη.

Τέταρτον, η εξέλιξη του ενεργειακού προβλήματος το 2022 και η έντασή του μπορεί να επιβραδύνουν ή να επιταχύνουν την πράσινη μετάβαση, δηλαδή τη στροφή της παραγωγής σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το 2022, θα είναι άλλη μία χρονιά που η επείγουσα ανάγκη λήψης μέτρων για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής θα είναι στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος. Η υπερθέρμανση του πλανήτη έχει οδηγήσει στην εμφάνιση, όλο και συχνότερα, ακραίων καιρικών φαινομένων (ξηρασία, πυρκαγιές) με υψηλό οικονομικό και κοινωνικό κόστος. Το 2020, οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, παγκοσμίως, μειώθηκαν μόλις κατά 5,8%, παρά τα εκτεταμένα περιοριστικά μέτρα που εφαρμόστηκαν από τις κυβερνήσεις των κρατών, για μεγάλο διάστημα του έτους (IEA, Global Energy Review 2021). Ως εκ τούτου, αποτελεί αδήριτη ανάγκη η επιτάχυνση της υιοθέτησης πολιτικών, φιλικότερων προς το περιβάλλον, παρά το υψηλό κόστος μετάβασης που θα απαιτηθεί. Πιθανότατα, η επιτάχυνση του βηματισμού μας, την περασμένη δεκαετία, προς αυτήν την κατεύθυνση θα είχε οδηγήσει στην αποφυγή της επιβάρυνσης του καταναλωτή από τις καταστροφές, εξαιτίας των ακραίων καιρικών φαινομένων. Βασική προϋπόθεση για την επιτυχία του εγχειρήματος είναι η συνεργασία μεταξύ των κρατών, καθώς η κλιματική αλλαγή είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα, το οποίο χρήζει συλλογικής αντιμετώπισης.

Τέλος, στις λιγότερο ανεπτυγμένες γεωγραφικές περιοχές, όπως την Αφρική, τη Λατινική Αμερική και την Ασία, τα χαμηλά ποσοστά εμβολιασμού θα συντείνουν στην υστέρηση της οικονομικής τους ανάκαμψης έναντι των ανεπτυγμένων χωρών. Συνεπώς, η επιτάχυνση της εμβολιαστικής κάλυψης στον αναπτυσσόμενο κόσμο αποτελεί εκ των υψών ουκ άνευ προϋπόθεση, ώστε να αποφευχθεί η διεύρυνση των οικονομικών αποκλίσεων μεταξύ πλούσιων και φτωχών οικονομικών περιφερειών, εξέλιξη που θα επέτεινε τις γεωπολιτικές εντάσεις και θα δυσχέραινε το διεθνές εμπόριο.

Ισοτιμίες

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου του Σικάγου, οι συνολικές καθαρές τοποθετήσεις (αγορές μείον πωλήσεις), στην ισοτιμία του ευρώ με το δολάριο, διατηρήθηκαν αρνητικές, την εβδομάδα που έληξε στις 14 Δεκεμβρίου. Οι θετικές θέσεις (υπέρ του ευρώ, "long") μειώθηκαν κατά 3.580 συμβόλαια, με αποτέλεσμα οι συνολικές καθαρές θέσεις να διαμορφωθούν στα -11.879 συμβόλαια από -8.299 συμβόλαια, την προηγούμενη εβδομάδα (Γράφημα 2). Σημειώνεται ότι πρόκειται για την πρώτη εβδομαδιαία μείωση που καταγράφεται από τις 30 Νοεμβρίου.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2
Specs θέσεις για μη εμπορικές/κερδοσκοπικές συναλλαγές

 Πηγή:
 CFTC, IMM

Ευρώ (EUR/USD) ► Η ισοτιμία του ευρώ με το δολάριο, στις 24 Δεκεμβρίου, στην Ευρώπη, διαμορφωνόταν περί τα 1,1340 δολάρια, με αποτέλεσμα το ευρώ να σημειώνει, από τις αρχές του έτους, απώλειες έναντι του δολαρίου (7,2%), ενώ διαπραγματευόταν υψηλότερα κατά 9,6%, συγκριτικά με το χαμηλό που είχε καταγράψει, στις 3 Ιανουαρίου 2017 (USD 1,0342).

Απώλειες καταγράφει το δολάριο έναντι του ευρώ καθ' όλη τη διάρκεια της εβδομάδας. Η συγκεκριμένη εξέλιξη, σε συνδυασμό με την άνοδο που καταγράφηκε στις χρηματιστηριακές αγορές, ενδεχομένως υποδηλώνουν ότι οι συμμετέχοντες στις αγορές αξιολογούν, στην παρούσα συγκυρία, ότι η μετάλλαξη Omicron δεν θα επιβραδύνει σημαντικά την οικονομική δραστηριότητα παγκοσμίως.

Ελβετικό Φράγκο (CHF) ► Το ευρώ καταγράφει ήπια κέρδη έναντι του φράγκου, κινούμενο στην περιοχή των 1,0408 φράγκων (24.12.2021). Ωστόσο, από τις αρχές του έτους, το ευρώ σημειώνει απώλειες έναντι του φράγκου, της τάξης του 3,7%.

Βάσει των δημοσιευθέντων νομισματικών στοιχείων της Κεντρικής Τράπεζας της Ελβετίας (SNB), την προηγούμενη εβδομάδα, εκτιμάται ότι δεν υπήρξε παρέμβασή της στην αγορά συναλλάγματος για αποτροπή ενίσχυσης του φράγκου. Το ποσό των μετρητών που οι εμπορικές τράπεζες της Ελβετίας είχαν καταθέσει στην SNB μειώθηκε στα 722,3 δισ. φράγκα, για την εβδομάδα που έληξε στις 24 Δεκεμβρίου, από 722,7 δισ. φράγκα, για την εβδομάδα μέχρι και τις 17 Δεκεμβρίου.

Στερλίνα (GBP) ► Η στερλίνα, στις 24 Δεκεμβρίου, εμφάνιζε αρνητική εικόνα, καταγράφοντας απώλειες τόσο έναντι του ευρώ (0,8461 GBP/EUR), όσο και έναντι του δολαρίου ΗΠΑ (1,3402 USD/GBP). Σημειώνεται ότι, από τις αρχές του έτους, η στερλίνα καταγράφει κέρδη κατά 5,3% έναντι του ευρώ, αλλά απώλειες κατά 2% έναντι του δολαρίου.

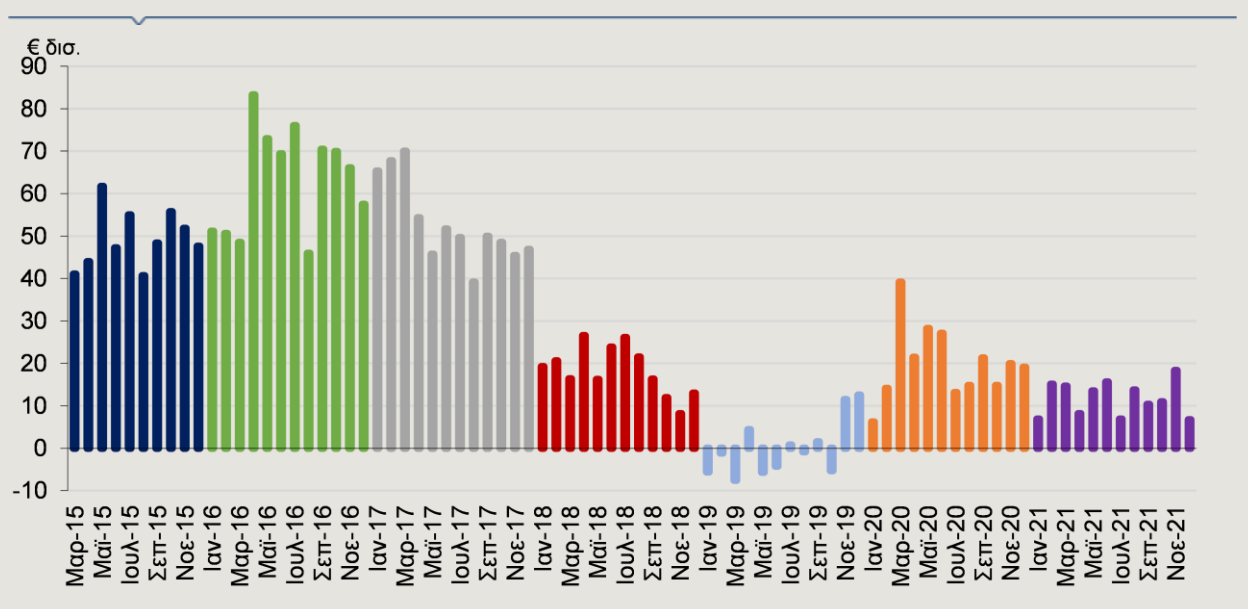
Παρά τις ημερήσιες απώλειες, η στερλίνα έχει ενισχυθεί έναντι των δύο νομισμάτων σε εβδομαδιαία βάση, εκμεταλλευόμενη τη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος και τη διάθεση ανάληψης υψηλότερου επενδυτικού κινδύνου. Πηγή αβεβαιότητας αποτελεί η επίπτωση που θα έχει στην οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου η ταχεία διασπορά της μετάλλαξης Omicron, όπως προκύπτει από τις ανακοινώσεις των ημερήσιων κρουσμάτων. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την τελική μέτρηση, το ΑΕΠ του τρίτου τριμήνου στο Ηνωμένο Βασίλειο αυξήθηκε κατά 1,1% σε τριμηνιαία βάση, έναντι προηγούμενης εκτίμησης για αύξηση κατά 1,3%, ενώ, το τέταρτο τρίμηνο του έτους, αναμένεται περαιτέρω επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας.

Αγορές ομολόγων – Χαρτοφυλάκιο κρατικών ομολόγων Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ)

Η αξία του χαρτοφυλακίου κρατικών ομολόγων της ΕΚΤ (Γράφημα 3) που έχει προέλθει από την εφαρμογή του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης (QE), για την εβδομάδα μέχρι τις 17 Δεκεμβρίου, διαμορφώθηκε στα Ευρώ 2,489 τρισ. Η ΕΚΤ προέβη σε πωλήσεις καλυμμένων ομολόγων, αξίας Ευρώ 673 εκατ., σε πωλήσεις Asset-Backed Securities, αξίας Ευρώ 191 εκατ. και σε αγορές εταιρικών και ασφαλιστικών ομολογιακών τίτλων, αξίας Ευρώ 1,140 δισ. Επιπρόσθετα, η ΕΚΤ, την περασμένη εβδομάδα, πραγματοποίησε καθαρές αγορές, αξίας Ευρώ 11,8 δισ., στο πλαίσιο του Έκτακτου Προγράμματος Αγοράς Στοιχείων Ενεργητικού, λόγω της πανδημίας (Pandemic Emergency Purchase Programme-PEPP), με τη συνολική αξία του εν λόγω χαρτοφυλακίου να διαμορφώνεται περίπου στα Ευρώ 1,578 τρισ.

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

Εξέλιξη αγοραπωλησιών κρατικών ομολόγων ανά μήνα από την ΕΚΤ

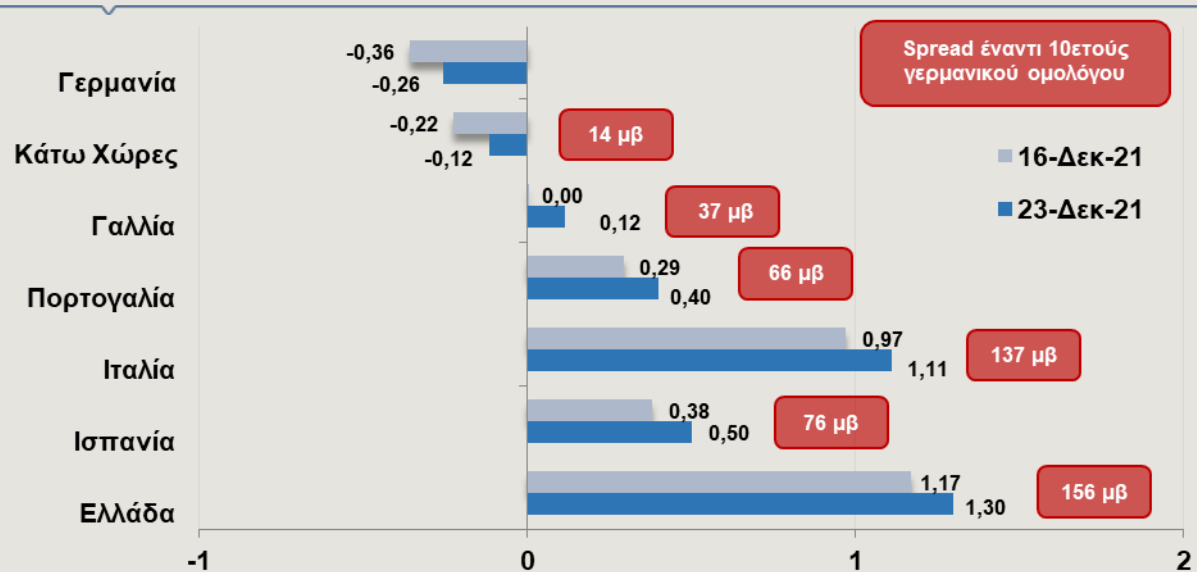
Πηγή:
Ευρωπαϊκή
Κεντρική
Τράπεζα, Alpha
Bank

Στην ελληνική αγορά ομολόγων, το εύρος της απόδοσης του δεκαετούς κρατικού ομολόγου, λήξης 18 Ιουνίου 2031, με κουπόνι 0,75%, διαμορφωνόταν, στις 23 Δεκεμβρίου, μεταξύ 1,15% και 1,32%. Επιπλέον, το δεκαετές ομόλογο της Πορτογαλίας κατέγραφε απόδοση 0,40%, της Ιταλίας 1,11% και της Ισπανίας 0,50% (Γράφημα 4). Η διαφορά απόδοσης μεταξύ του δεκαετούς ομολόγου της Ελλάδας και του δεκαετούς ομολόγου της Γερμανίας (spread) διαμορφωνόταν στις 156 μονάδες βάσης (μ.β.), του δεκαετούς πορτογαλικού ομολόγου στις 66 μ.β., ενώ του δεκαετούς ιταλικού ομολόγου στις 137 μ.β. Παράλληλα, η απόδοση του δεκαετούς ομολόγου της Γερμανίας, ως σημείο αναφοράς του κόστους δανεισμού της Ζώνης του Ευρώ (ΖΤΕ), διαμορφωνόταν στο -0,26%, στις 23 Δεκεμβρίου, ενώ η απόδοση του δεκαετούς ομολόγου των ΗΠΑ στο 1,49%.

Με την εμφάνιση της νέας μετάλλαξης, περί τα τέλη Νοεμβρίου, οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων των κρατών-μελών της ΖΤΕ κινήθηκαν πτωτικά, καθώς η αύξηση του βαθμού αποστροφής στον κίνδυνο έστρεψε τους συμμετέχοντες στις αγορές προς τη συγκριτικά ασφαλέστερη αγορά κρατικών ομολόγων. Ωστόσο, η βελτίωση του επενδυτικού κλίματος από τις αρχές τις εβδομάδας είχε ως αποτέλεσμα την άνοδο των ομολογιακών αποδόσεων, παρά τις ανησυχίες που εγείρει η εισαγωγή νέων περιοριστικών μέτρων σε διάφορα ευρωπαϊκά κράτη.

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

Αποδόσεις 10ετών ομολόγων (%) και spreads έναντι 10ετούς γερμανικού ομολόγου

Πηγή:
Bloomberg,
Alpha Bank

Η Ελληνική Οικονομία σε Αριθμούς

Ετήσια στοιχεία	2016	2017	2018	2019	2020	Ετήσιες Μεταβολές
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2015)	-0,5	1,3	1,6	1,9	-9,0	
Ιδιωτική Κατανάλωση	-0,5	1,9	2,3	1,9	-7,9	
Δημόσια Κατανάλωση	-0,2	-0,1	-4,2	1,2	2,6	
Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου	2,3	8,1	-6,6	-4,6	-0,3	
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-0,4	8,5	9,1	4,8	-21,5	
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	2,2	7,4	8,0	3,0	-7,6	
Γεν. Δκτ Τιμών Καταναλωτή (% ετ. μεταβ., μ.ο. έτους)	-0,8	1,1	0,6	0,3	-1,2	
Ανεργία (% , μέσο έτους)	23,5	21,5	19,3	17,3	16,3	
Πρωτογενές Ισοζύγιο της Γεν. Κυβέρνησης (% ΑΕΠ) *	3,3	3,8	4,4	4,0	-7,1	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	180,5	179,5	186,4	180,7	206,3	
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-1,7	-1,9	-2,9	-1,5	-6,6	

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2020	2021			Τελευταία διαθέσιμη περίοδος	Τριμηνιαία στοιχεία (% ετήσιες μεταβολές)
		Q1	Q2	Q3		
Οικονομική Δραστηριότητα (% ετήσια μεταβολή)						
Όγκος Λιαν. Εμπορίου (εκτός καυσίμων-λιπ/κών)	-1,3	0,3	20,9	8,9	9,8 (Ιαν.-Σεπ. 21)	
Νέες εγγραφές Επιβατηγών Αυτοκινήτων	-26,6	-5,3	93,9	4,4	21,9 (Ιαν.-Νοε. 21)	
Ιδιωτική Οικοδομική Δραστ/τα (όγκος σε χιλ. m³)	5,9	20,9	83,9	14,5	52,5 (Ιαν.-Σεπ. 21)	
Βιομηχανική Παραγωγή: Μεταποίηση	-1,5	2,6	14,6	7,8	9,0 (Ιαν.-Οκτ. 21)	
Δείκτες Προσδοκιών						
Δείκτης Υπευθ. Προμηθειών στη μεταποίηση PMI	46,6	50,4	57,0	58,4	58,8 (Νοε. 21)	
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	96,4	93,2	105,1	111,3	113,4 (Νοε. 21)	
Δείκτης Επιχ/κών Προσδοκιών στη Βιομηχανία	93,9	98,2	105,0	111,3	110,2 (Νοε. 21)	
Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης	-31,2	-43,0	-27,5	-35,4	-40,2 (Νοε. 21)	
Πιστωτική Επέκταση, (% ετήσια μεταβολή, τέλος περιόδου)						
Ιδιωτικός Τομέας	3,5	2,9	2,3	0,8	0,9 (Οκτ. 21)	
Επιχειρήσεις (μη χρηματοπιστωτικές)	10,0	8,7	6,2	2,8	3,0 (Οκτ. 21)	
- Βιομηχανία	8,1	5,4	2,1	-0,3	1,1 (Οκτ. 21)	
- Κατασκευές	-0,1	-0,7	1,5	2,0	1,5 (Οκτ. 21)	
- Τουρισμός	14,8	16,7	16,5	11,1	8,3 (Οκτ. 21)	
Νοικοκυριά	-2,5	-2,7	-2,5	-2,6	-2,5 (Οκτ. 21)	
- Καταναλωτικά Δάνεια	-2,2	-2,8	-1,7	-1,8	-1,4 (Οκτ. 21)	
- Στεγαστικά Δάνεια	-2,7	-2,8	-2,8	-2,9	-2,8 (Οκτ. 21)	
Τιμές και Αγορά Εργασίας						
Δκτ Τιμών Καταναλωτή (% ετ. μετ., μ.ο. περιόδου)	-1,2	-1,6	0,3	1,8	4,8 (Νοε. 21)	
Δκτ Τιμών Διαμερισμάτων (% ετήσια μεταβολή)	4,5	4,3	6,2	7,9	7,9 (Γ' τρίμ. 21)	
Ανεργία (% , μ.ο. Περιόδου, εποχ. διορθ.)	16,3	16,5	16,0	13,6	13,3 (Οκτ. 21)	
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2015)						
Ιδιωτική Κατανάλωση	-7,9	-4,5	13,1	8,6	8,6 (Γ' τρίμ. 21)	
Δημόσια Κατανάλωση	2,6	5,0	5,6	5,7	5,7 (Γ' τρίμ. 21)	
Επενδύσεις	-0,3	13,1	17,7	18,1	18,1 (Γ' τρίμ. 21)	
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-21,5	-0,8	26,3	48,6	48,6 (Γ' τρίμ. 21)	
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-7,6	-3,4	23,7	21,7	21,7 (Γ' τρίμ. 21)	

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΛΣΤΑΤ, IOBE, IHS Markit

* Χωρίς την επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

Το παρόν δελτίο εκδίδεται από την Alpha Bank και έχει αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Οι πληροφορίες που περιέχει προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Alpha Bank και αποτελούν έκφραση γνώμης βασισμένη σε διαθέσιμα δεδομένα μιας συγκεκριμένης ημερομηνίας. Το παρόν δεν αποτελεί συμβουλή ή σύσταση ούτε προτροπή για την διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής και ως εκ τούτου δεν έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες όπως, η γνώση, η εμπειρία, η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι επενδυτικοί στόχοι ενός εκάστου των δυνητικών ή/και υφιστάμενων πελατών και δεν έχουν ελεγχθεί για πιθανή φορολόγηση του εκδότη στην πηγή ούτε και για άλλη, περαιτέρω, φορολογική συνέπεια εκ της συμμετοχής σ' αυτά. Επίσης δεν συνιστά έρευνα στον τομέα των επενδύσεων κατά την έννοια της ισχύουσας νομοθεσίας και ως εκ τούτου δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων. Η Alpha Bank δεν υποχρεούται να επικαιροποιεί ή να αναθεωρεί το δελτίο αυτό ούτε να προβαίνει σε ανακοινώσεις ή ειδοποιήσεις σε περίπτωση που οποιοδήποτε στοιχείο, γνώμη, πρόβλεψη ή εκτίμηση που περιέχεται σε αυτό μεταβληθεί ή διαπιστωθεί εκ των υστέρων ως ανακριβής. Τυχόν δε προβλέψεις επί του παρόντος δελτίου για την πορεία των αναφερόμενων σε αυτό οικονομικών μεγεθών αποτελούν εκτιμήσεις της Alpha Bank βασισμένες στα δεδομένα που περιλαμβάνονται στο δελτίο. Η Alpha Bank και οι θυγατρικές της, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη και οι υπάλληλοι αυτών δεν παρέχουν καμία διαβεβαίωση ούτε εγγυώνται την ακρίβεια, την πληρότητα και την ορθότητα των πληροφοριών που περιέχονται και των απόψεων που διατυπώνονται στο παρόν ή την καταλληλότητά τους για συγκεκριμένη χρήση και δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιανδήποτε άμεση ή έμμεση ζημία θα μπορούσε τυχόν να προκύψει σε σχέση με οποιανδήποτε χρήση του παρόντος και των πληροφοριών που περιέχει εν όλω ή εν μέρει. Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση αυτού του δελτίου ή τμήματος του πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει την Alpha Bank ως πηγή προελεύσεώς του